

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА

Корякін О. О.,

Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка

Дослідження у галузі соціалізації особистості (особливо такої, яка активно розвивається) є достатньо актуальними та доцільними в умовах оточуючого середовища, яке постійно невинно та швидко змінюється[3,4]. Після переходу школярів до середньої ланки шкільного навчання (5 клас) відбуваються величезні зміни (як зовнішні, так і внутрішні), тому саме в цей період і відбувається криза соціалізації, що опосередковано впливає на шкільну мотивацію і взагалі на якість навчання виховання і розвитку учня[3, 329]. Саме тому проблема соціалізації є дуже важливою. Нами пропонується використовувати технологію «Створення ситуації успіху» для впливу на соціалізацію учнів.

Нами досліджені деякі теоретичні напрацювання за проблемою, та окремі практичні розробки за близькою тематикою, але методичні розробки та дослідження за конкретною вузькою проблематикою виявлені не були. Аспект використання «ситуації успіху» як соціалізуючого фактору в середній ланці навчання в школі є малодослідженим.

Головна мета дослідження полягає у виявленні сучасного стану розробки даної проблеми, практичне виявлення рівня соціалізації в сучасній школі, апробація авторської розробки тренінгового заняття та виявлення його продуктивності при вирішенні проблеми соціалізації. Гіпотеза дослідження – соціалізація школярів середньої ланки шкільного навчання має в сучасній школі низький рівень, через використання авторського заняття можна дещо підвищити її рівень.

З метою підтвердження даної гіпотези і розкриття мети відбулося соціально-психологічне дослідження на базі ССШ № 10 ім. О. Бутка з використанням ряду методик: А.В.Фурман, В.В. Прихожан, «Золотий вік», та проєктивними, результати яких приведені і враховуватися не будуть через їх рівень об'єктивності. Досліджувані були розподілені на дві групи (класи) – (загальна кількість – 52 учня): контрольна та

експериментальна (по 26 учнів в кожній). В експериментальній було проведено заняття «Успіх»[2].

Результати діагностики експериментальної групи (в дужках позначаються результати вихідної діагностики, після проведення тренінгового заняття).

За методикою **В.В. Прихожан**: 1. Шкільна тривожність: 1) Норма – 11.53% (26.88%); 2) Підвищена – 53.84% (53.84%); 3) Висока – 34.61% (19.22%). 2. Самооціночна тривожність: 1) Норма – 73.07% (76.91%); 2) Підвищена – 26.92% (23.04%); 3) Висока – не виявлена – 0% (0%). 3. Міжособистісна тривожність: 1) Норма – 49.99% (57.6%); 2) Підвищена – 38.46% (34.56%); 3) Висока – 11.53% (7.69%). За методикою «**Золотий вік**»: 1. Невдоволені – 100% (84.61%) з них: 1) у майбутнє – 72% (69.22%); 2) у минуле – 28% (15.38%); 2. задоволені – виявлені не були – 0% (15.38%). За методикою **А.В. Фурман**: 1) Адаптованих – 42.4% (57.69%); 2) Неадаптованих – 49.9% (42.3%); 3) Дезадаптовані – 3.84 % (0%). Такі показники були отримані після проведення тренінгового заняття «Успіх» у експериментальній групі. Стислий зміст його висвітлений у попередніх публікаціях[2].

Отже, гіпотеза дослідження повністю підтвердилася, рівень соціалізації учнів викликає занепокоєння, але використання авторської розробки може дещо змінити ситуацію на краще. Незважаючи на отримані результати подальші дослідження залишаються актуальними і доцільними.

Література

1. Власова О. І. Педагогічна психологія: Навч. посібник-К.: Либідь, 2005.- 399с.
2. Корякін О. Проблеми соціалізації особистості / Наукові здобутки студентів і магістрантів - освіті XXI століття. –Суми, 2007.
3. Корякін О. Особливості мотивації навчання / Сучасна молодь: Крок у майбутнє: Матеріали I Міжнародної науково – практичної конференції для студентів та аспірантів. – Суми: Сум ДПУ ім. А.С. Макаренка, 2006.– С. 328 – 331.
4. Корякін О.О. Особливості соціалізації особистості / Матеріали науково – теоретичної конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів гуманітарного факультету. – Суми: Сум ДУ, 2007. –С. 71 – 72.
Наук. кер. – Вертепова І.Ю.